

PIETER DE BUYSSER

DE BEVRIJDING
VAN HET
EDELHERT

een stuk voor kinderen (die zich van leeftijd niets hoeven aan te trekken)

Personages

in volgorde van opkomst

Nassr *de dolfijn*

Théo *de olifant*

Anthonyke *edelhert junior*

Nonkel Hond *de hond*

Staf *heer everzwijn*

Beyoncé *de giraf*

De Grens *de grens*

Victoria *mama edelhert*

Magda De Mossel *een mossel*

het eerste bedrijf

In het royale huis van de familie Edelhert. Er is niemand. Nassr komt door het raam naar binnen. Dat is niet gemakkelijk want hij ziet eruit als een fiets.

nassr Wasser! Rap wa sap!

Wo is de l'eau?

Water water liever nu dan later.

Hap rap klaterwater waar is er hier water?

Rapwavandaäardenatsap.

Pia Mater I need water.

Hij vindt water maar schrikt van zijn spiegelbeeld.

Ik was helemaal vergeten dat ik een fiets ben.

Dat is omdat ik niet zo goed ben in tafel.

Ik heb het geprobeerd, tafel, maar een beetje een deftige tafel heeft op zijn minst poten die allemaal even lang zijn. En dan dat tafelblad op je nek heel de tijd, nee. Nochtans zei iedereen: 'doe een tafel dan komt het zeker in orde.'

Maar een fiets, dat is even goed: een beetje minder normaal dan een tafel maar ik heb hier al heel veel fietsen zien rijden dus ik verwacht daar geen klachten over. Normaal gezien ben ik in orde. Zo op mijn gemak dat ik mij

hier al meteen thuis voel. Eerst hier wat eten en drinken scoren. Dat is hier toch een stuk comfortabeler dan wat ik de laatste weken heb meegemaakt. Water. Hap hap watersapsel klater water ik moet water.

loopt weg, komt terug kletsnat

Och kijk hier een blik sardientjes. Die ga ik mij laten smaken, zou hier iemand thuis zijn?

Ik hoor niets.

Ik zie niets.

Ik denk ik ga een baddeke pakken ik.

Nassr gaat af, we horen hem een bad nemen.

Er stond al de hele tijd een olifant in de kamer. Maar die werd niet opgemerkt. Zijn plotse verplaatsing ontketent een decorwissel die een hele kudde doet vermoeden. Maar Théo is alleen. Dat hij zichtbaar wordt betekent een grote verschuiving in het decor.

théo haalt twee stokbroden uit zijn oren

Genoeg Frans geleerd voor vandaag, waar zijn we hier? Eens kijken.

leest een krant die op de tafel ligt

‘Nieuwkomers maken we zelf.’

‘Tien tips voor een proper gewei.’

‘Kan het lied van de Kaketoe in onze canon?’

‘De vijf sterkste hekken voor u getest.’

Oh hel, nog altijd Het Hertenbos.

nassr zingt in zijn bad

Oh zuiderzon
oh zinnelijke zon
waar zijt gij hene
ik ben zo gans allene

théo Hier is nog iemand...

nassr Oh koriander kaneel en kurkuma, kuku kuku kukurmaa...

Ik verlang zo naar een garnaal, doe maar een school of vier vijf garnaal, wat muskaat op hun staart en kuku kuku kukurmaa.

Waar is de tijd, waar is de tijd van m'n oude zee zo wijd, zo wijd zo wijd.

Ik zag twee langoustinen,
één knipoog en ik deed ze binnen.

Kuku kuku kukurmaa.

théo Ik ga mij toch liever nog wat inleven in
de Franse cultuur.

Hij stopt twee baguetten terug in z'n oren. Anthony het kleine hert komt binnen. Théo en Anthony zien elkaar. Théo haalt de stokbroden verontschuldigend uit z'n oren.

anthonyke Wat bent u een mooie olifant.

Mag ik u aanraken?

théo Euh, ja, als je dat echt wil.

anthonyke Ik heb nog nooit een olifant gestreeld. En al zeker niet in onze keuken.

Hoe bent u binnengeraakt?

théo Dat is mij eigenlijk ook nog altijd een raadsel. Maar het zou het wel eens kunnen dat er links en rechts een splinter, kiezel, stukje beton, muur of bijgebouwtje is losgekomen.

anthonyke En wat kom je hier doen?

théo Het is al goed. Het is al goed. Ik ben al wel weer weg.

Anthonyke krijgt een korte aanzet van een spastische beweging die onder aan zijn voeten begint, stijgt over zijn enkels, boven de knieën tot aan de heupen. Dan weet hij zich te bedwingen.

anthonyke Dat wil ik helemaal niet zeggen.

Ik vroeg gewoon waarom je hier bent.

théo Ik ben op wandel. Ik wil niet meer in het Hertebos wonen. Ik weet niet waar ik naartoe ga. In elk geval: weg van hier.

anthonyke Waarom?

théo Dat snap jij toch niet.

anthonyke Waarom niet?

théo Omdat jij een hert bent en niet eens beseft dat je een hert bent.

anthonyke Dat is toch normaal.

théo Ik beseft nochtans heel goed dat ik een olifant ben. Overal waar ik kom, op school, op de trein, op het werk: nergens kan ik iemand anders zijn dan olifant. Zelfs al ben

ik hier geboren, ik ben hier nooit thuis kunnen zijn. Ben ik dan abnormaal?

anthonyke Abnormaal is veel gezegd, maar wel grappig.

théo Dus ik ben hier voor de grap?

anthonyke Ja, ik vind je best grappig hier in mijn keuken.

théo Dat is dus waarom ik weg wil. Wist ik maar waarnaartoe.

anthonyke Zou je graag bij ons komen wonen? Dat zou super zijn! Bij de meeste van mijn vriendjes hangt er een stuk olifant aan de muur of sta je als assebakske in het salon, maar die zijn allemaal dood, ik zou de enige van mijn klas zijn met een levende olifant.

Ik denk dat mama en papa het wel goed zouden vinden. Maar mama en papa zijn niet thuis.

Nonkel Hond komt binnen.

nonkel hond Wat is hier aan de hand Anthonieke?

ziet Théo Griezelgruwel! De vloer van tante Victoria mevrouw Het Edelhert en meneer Het Edelhert, meneer de olifant:

Dat is Iraanse agaat waar u op staat!

théo Oh excuseer. *heft zijn poot op met luid gekraak tot gevolg*

nonkel hond Néé, blijf staan!

théo Ja maar je zegt ga weg?

nonkel hond Ga weg maar blijf staan begrijp je!

théo Dat begrijp ik heel goed.

nassr *zingt vanuit de badkamer*

Spring eens hier en spring eens daar,

een golf alhier en ahop ik zwier

zelfs door dat badkuipgolfje daar.

Oh kon ik nog maar eens door de golven springen
in plaats van er enkel van te zingen

nonkel hond *roept* Wie is daar?

nassr *komt terug tevoorschijn, nat*

Goedendag ik ben Nassr, ik ben uw fiets, enfin, ik ben een dolfijn maar u
hebt misschien liever dat ik een fiets ben dus...

nonkel hond Wat doet u in de badkamer?

nassr Ja wat doe je zoal in de badkamer?

nonkel hond Kom jij uit de hele arme landen? Of uit het Dolfinarium?

nassr Kom jij uit het hondenasiel?

nonkel hond Oei oei, ik wou alleen wat compassie laten zien. Hoe ben jij
hier verzeild geraakt?

nassr Als camionchauffeurrugleuning.

nonkel hond Pardon?

nassr Als dolfijnvormig stuk rugleuning voor camionchauffeurs.

nonkel hond Ah zo.

nassr En hoe ben jij hier zo lang gebleven?

nonkel hond Ik? Euh, wat is dat nu voor een vraag? Dat is hier wel ons
bos... Gewoon zo.

nassr Zo, op die harige poten daar onder aan uw lijf een beetje rondlopen in
uw eigen bos? Ocharme.

nonkel hond Ik kan daar dus wel mee klauwen.

nassr Alleen maar klauwen? Zeg, jij houdt vast en zeker wel van een gezellige quiz zo nu en dan?

nonkel hond Awel ja, hoe weet jij dat?

nassr Ik zie dat aan uw glazige ogen. Wat is dit?

Hij legt zijn staart in een platte plooi.

nonkel hond Ho, leuk zeg, spannend, hoeveel tijd heb ik nog?

nassr Drie seconden...

nonkel hond eeuhm eeuhm... een staart van een dolfijn?!

nassr Juist.

nonkel hond Wat is dat nu voor een onnozele quiz?

nassr Zeg, maar kijk nu nog eens goed... van een beetje dichter...

nonkel hond Dichter? Moet ik dichter komen?

nassr Ja, kom maar... KLETS

nonkel hond Auw!

nassr En wat zie je nu?

nonkel hond *waggelt en wankelt*

Ik zie precies overal kaas.

nassr Niet juist. Helaas, jij moet zonder prijs terug naar huis.

nonkel hond Ik ben al thuis.

nassr Doe jij echt overal alsof je thuis bent?

nonkel hond Waar kom jij vandaan?

nassr Ik kom van een land dat jouw grootvaderen altijd als hun eigen thuis hebben beschouwd. Alles wat los of vast zat hebben ze meegenomen.

Behalve de uitbuiting die zij meegebracht hebben, die mochten we houden.
Dus dan ben ik op een frisse ochtend beginnen zwemmen.

Vastbesloten steeds verder tot ik aankwam in een verre vreemde haven. En voor het eerst in mijn leven sprong ik op de kade... Ik flipperkletste over de stenen, slibberde tussen de stalletjes met waren die ik nog nooit eerder gezien had: halsbanden, bezems en vlezige champignons. En ineens zag ik het, de poort naar mijn toekomst: een scheef kraampje waar vrachtwagenchauffeurs hun laatste inkopen komen doen voor hun lange rit. Ik hoefde niet lang na te denken. Eén gespierde sprong en ik lag roerloos neer tussen de stuurknuppels, de smeerolie en de thermosflessen. Met mijn rechtervin legde ik een stuk karton op mijn buik, en met mijn linkervin schreef ik erop:

‘te koop, full relax camionchauffeur rugleuningskussen, in dolfijnvorm’.

Een half uurtje maar heb ik daar gezeten, een heerlijke zazen meditatie later kwam daar Harry. Ik bleek de rugleuning van zijn dromen. Hij kocht mij, en legde me in zijn vrachtwagen onder zijn gat. Harry content, en ik ook: heel content. Twee dagen gereden. Niemand iets gemerkt. Hier in het Hertebos stopte hij voor een piske, en ik glipte ervan onder uit.

anthonyke En waarom ben je dan naar ons gekomen?

nassr Ik heb horen zeggen van de inktvissen dat het hier goed wonen is.

nonkel hond Van de inktvissen? Wij bakken die hier wel in't frietvet.

nassr Ik weet het, en dolfijnen stoppen jullie hier in musicals en
tienershows. Maar kijk ik ben hier net als jij: op dezelfde grond op de zelfde
planeet.

nonkel hond Het hek is van de dam. De golf overspoelt het Hertenbos. Wie
stopt deze stroom!

nassr Ik heb nochtans daarnet de kraan dichtgedraaid.

nonkel hond Je begrijpt het niet. Dit is het Hertenbos. Een dolfijn heeft hier
niets te zoeken.

nassr Als ik me niet vergis ben jij een hond.

nonkel hond Exact. Een Edelhertenboshuishond.

nassr Ik heb hier al meer mieren, duiven en konijnen dan herten gezien, en
toch heet het hier het Hertenbos? En heeft er hier iemand eigenlijk al eens
aan de kwallen, de sponzen en de amoebes gedacht? En aan het
pantoffeldiertje? De kniptorren? De ritnaalden? De springstaarten?
Steenvliegen? De wantsen? Die zijn hier ook.

nonkel hond Beste vriend, er zijn op de hele planeet meer kippen dan
herten, maar zou jij willen dat de planeet door kippen wordt bestuurd? Ik
heb begrip voor uw moeilijkheden. En ook voor die van u... meneer... wat
is uw naam?

théo Théo. En ik zou nu ik het woord krijg graag even...

nonkel hond Allemaal zeker en vast heel erg wat u meemaakt in de arme
landen met al die oorlogen en magere koeien en dieren zonder propere

manieren. Maar u bent nu hier, en hier gebeuren ook dingen die niet minder erg zijn.

anthonyke Mama zit in de gevangenis.

nonkel hond *met volgeschoten gemoed*

Inderdaad. We hebben geen idee hoe lang het kan duren, maar het ziet er niet goed uit.

anthonyke En nonkel Hond is komen hert-sitten.

nonkel hond Met veel plezier m'n engeltje. Zijn moeder is zo'n edele vrouw. Ze zit er zelfs door in de gevangenis!

anthonyke Ik mis mijn mama.

nassr Wat is er dan gebeurd?

anthonyke Gisteren was ik aan het spelen. Hier, en ik ontdekte ineens twee stompjes. Kleine harige knobbeltjes. Ik neem die vast en ik denk 'geweldig dat is hier een joystick met prethaar op', en ik druk, trek en draai en ineens word ik twee meter de lucht in getild. Ik trek aan de bonte vacht aan de linkerknobbel en ik ga naar links, dat kietelt alsof een vlucht zwaluwen in mijn buik landt. Ik zwiep naar rechts, zo'n kriebels op mijn rug dat ik dacht dat ik een pan erwten aan het worden was. En helemaal niet bang, en op en neer en dat ging maar door tot ik er lucht van kreeg dat ik hoog op de nek zat van een giraf.

nonkel hond Ik was er niet bij. Ik heb het van horen blaffen, waf dat dat waf straf waf was.

anthonyke En zo vriendelijk dat die giraf was. Ze heet: Beyoncé.

nonkel hond In haar land is het oorlog. En die doen daar echt nog zelf aan oorlog met bloed en bijtgevechten. Je moet daar niet te veel propere manieren van verwachten. Wij doen ook wel aan oorlog wij, omdat het nu eenmaal niet anders kan, maar wij steken daar tenminste zelf geen poot voor uit.

Anthonyke krijgt opnieuw een korte spastische beweging, van onder aan de voeten, boven de knieën, tot stevig op de heupen. Met een inspanning slaagt hij erin zich weer te bedwingen.

Anthonyke! Ooonderrr de knie!

anthonyke Ik weet het nonkel Hond, ik doe mijn best.

Anthonyke kalmeert, nonkel Hond knikt goedkeurend en gaat voort.

nonkel hond Zij heeft naar het schijnt vreselijke dingen meegemaakt, ik denk wel dat ik haar verhaal kan geloven. Zo gruwelijk verzin je niet. Zeker zij niet, want het was een lieve en een vrolijke giraf. Ze vertelde van haar lange tocht langs autostrades, op gammele bootjes, en nachten in parken, tot hier in het Hertenbos. De namen van de vriendinnen die ze onderweg verloren is, bloeiden als rozen aan haar lippen. En honger dat ze had.

anthonyke En papa heeft de acacia in de tuin uitgegraven en opgediend met frambozensaus en honing. Ze heeft helemaal alleen die hele struik in twee minuten opgegeten. Maar dat vonden wij niet erg. Wij hebben nog struiken. Erg, bar erg vond ik wel haar grote giraffeogen toen ze vertelde dat ze haar papa door zijn benen heeft zien zakken van de honger, en hoe hij dan voor haar ogen geslagen werd tot hij dood was...

théo Waarom vertel je nu dat verhaal?

anthonyke Omdat ik daar altijd opnieuw van moet wenen.

nonkel hond Het is toch erg wat die arme dieren in die wrede landen meemaken. Wij hebben daar medelijden mee.

théo Maar wat doe je dan met dieren die jullie zelf slecht behandelen?

nonkel hond Wij zijn hele vriendelijke dieren. Een beetje schalks soms, een beetje pit, dat mag wel, maar het is allemaal schoon volk in het bos.

nassr Théo, wat denk je, zeg jij nu nummer 88 eens op, De zebravink?

théo Hardop? Hier?

nassr Het lijkt me de moment nu, ja.

théo Goed. Ik doe voor u: Nummer 88,

De zebravink.

Ik kwam van ver gevlogen,

niet om oorlogen

maar door mijn eigen denkvermogen

meende ik ingetogen ook hier te mogen.

Ik kwam niet zomaar om den brode

maar aan de grens was er de electrode

die zeven van mijn vrienden doodde.

Ik kwam omdat ik komen wou,

een klauw dreef mij in het nauw.

De hekken waren scherp en slim

versnipperd tot een schim en nog een schim
was ik, ik de zebravink
een zebravink was ik.

Nu ben ik alleen nog botjes en veren,
geslagen tot alles begon te zweren.

Ze hielden me gevangen,
doodden alle verlangen,
alleen het hunne het hunne,
al het andere zullen ze uitdunnen dunnen dunnen
tot niets meer dan het hunne
en ook zij alleen niets meer kunnen
dan het hunne het hunne.

Ik was de zebravink
kleiner dan een pink
ik was de zebravink
ik zink
ik zink

nassr Wij kennen dit allemaal van buiten, dit was nummer 88, de zebravink.

théo Er zijn er intussen 7898. Ik heb een olifantengeheugen.

En kennen jullie 432, de rap van Zigo De Leguaan? Nee? Nog nooit
gehoord?

Dit is het lied
van mijn vriend de leguaan,
het is niet goed met hem gegaan.

Hij is door jullie bevers opgesloten
en mishandeld
toen hij de grens probeerde over te steken.

Hij is dood,
mijn vriend de leguaan.

Hij is dood.
Door jullie.

De leguaan was vader
van drie kleine leguaantjes.

En hij is dood.

Er is een beleid gepleegd,
en hij is opgeveegd.

nonkel hond Dat is inderdaad allemaal erg. Maar gelukkig hebben we een veilige oplossing en kan het hier gezellig blijven. Omwille van al die spanningen hebben wij van het Hertenbos een echt Pasopperkesbos gemaakt. Wij pasopperen heel goed over mekaar. Of zoals papa Edelhert, de OpperPasopper van het Pasopperkesbos zélf het zegt: wij doen aan verhoogde waakzaamheid.

anthonyke Ja zalig is dat verhoog. De nek van Beyoncé is daar perfect voor: zeker drie meter hoog boven alles uit, waakzaam over de dingen heen kijkend. Mag ik morgen nog zo'n dag verhoogde waakzaamheid nonkel Hond?

nonkel hond Zeker en vast mijn Anthonyke, we doen allemaal wat we kunnen. Het klikte meteen met die giraf. Zo goed zelfs dat Beyoncé ineens zei van: 'zeg, die gordijnen hangen wat scheef. Zal ik ze nu eens niet voor u recht hangen?'

En zo is het begonnen: vanaf dan is het helemaal uit de hand gelopen...houd u vast: tante Victoria zei: 'Awel ja, merciekes.'

anthonyke Fout! Fout! Helemaal fout!

théo Wat is er zo erg aan helpen de gordijnen op te hangen?

Anthonyke krijgt een spastische aanval.

anthonyke Mijn lieve mama. Misdad, recht de misdad in.

théo En wat is dan de misdad?

nonkel hond *richt zich naar iedereen behalve Théo* Dat is duidelijk dadde, dadde is gene van ons.

anthonyke *terwijl hij zijn spasmen onderdrukt* Ik heb er ook wat tijd voor nodig gehad Théo, *slaagt er in de kramp tot onder zijn knie te houden* maar nu heb ik het onder de knie: wie niet in het bos mag zijn, die mag je ook niet helpen. En die mag al zeker al niet zelf beginnen helpen.

nonkel hond Dat is de wet en die is er voor iedereen. Daaraan herken je dus een beschaafd land. Zelfs als de wet overtreden wordt door iemand met de klasse van een edelhert, dan zal ook zij de gevangenis in moeten.

anthonyke Ja wij hebben hier dus een wet, dankzij mijn papa, die ervoor gezorgd heeft dat de bevers zijn binnengevallen zodra zij zagen dat Beyoncé en mama mekaar aan het helpen waren.

théo Ik zou wel eens een goed gesprek willen met degenen die deze wetten maakt.

nonkel hond Dat zijn onze wetten en daar heb jij niets over te zeggen.

théo Ik moet ze alleen gehoorzamen?

nonkel hond Ja.

nassr Ik voel een wet opkomen.

théo Oei, gaat het?

nassr Nogal, hij zit al aan mijn lendenwervels, hij komt recht naar boven.

théo Zeg pas op hé makker!

nassr Hij is aan het komen, ik kan hem niet tegenhouden.

théo Oei oei. Die gaat zich willen herenigen met zijn gezin hier.

nassr Hij komt van rechts...

théo Ja maar dat is niet erg, die mogen van alle kanten komen. De vraag is: is hij recht?

nassr En hier is hij! Wat een pracht van een kromrecht van de rechtekrom. En er staat zelfs al haar op.

nonkel hond Jullie mogen met onze wet de spot drijven zoveel jullie willen, maar kom dan achteraf niet klagen dat we die slurf van u droogleggen, onze wet is onze wet. Je mag niemand helpen die verboden is.

nassr Zou u dat eens kunnen herhalen alstublieft? Ik ben niet helemaal mee.

anthonyke Ik kan het uitleggen. Papa zegt altijd: Het moet stoppen. De stop moet erop. Dus: mama en Beyoncé in de boeien en afgevoerd. Wie verboden is, is verboden.

nassr Hoe kan iemand die bestaat nu verboden zijn?

nonkel hond Omdat als je nu eenmaal je waarden hebt, je daar ook kordaat voor moet durven uitkomen. Ik weet zeker dat jullie dat begrijpen.

théo Dus omdat de giraf en het edelhert elkaar geholpen hebben met het rechthangen van de gordijnen zitten ze in de gevangenis? Oké. En waarom hangen die gordijnen dan nu nog altijd scheef?

nonkel hond Dat ben ik nu toch al heel de tijd aan het uitleggen! Achterlijk dier. De bevers hebben die terug scheef gehangen. Omdat die giraf hier helemaal niet mag zijn, mag die hier ook helemaal niets doen. Bijgevolg moet wat zij gedaan heeft, terug ongedaan worden gemaakt. Helder. Hier wint het recht.

nassr Recht? Maar dat hangt scheef?

Anthonyke krijgt het weer lastig, maar net als de kramp boven de knie kruipt bedwingt hij zich gewelddadig.

anthonyke Tsjadak! Er moet een stevige grens getrokken worden. Dat zegt papa altijd. Baas in eigen bos. Staken schaadt, werken baat. Ingenium res adversae nudare solent, celare secundae.

nonkel hond Zeer goed Anthonyke. Een grens meneer de olifant, die is nodig om ervoor te zorgen dat er geen vreemde dieren in ons bos komen. Het ongeluk van al de arme dieren, mag niet ook het ongeluk van onze dieren hier worden. De stroom van ongeluk moet ergens stoppen.

anthonyke Aan de grens. Aan de grens moet het stoppen.

nassr Wij gaan die grens van jullie eens leren zwemmen.

théo Die is daar intussen groot genoeg voor.

nonkel hond Ik moet zeggen, naar wat ik gehoord heb is het vervoer naar de gevangenis van Eikelpaal correct verlopen. Zo is dat hier meneer de fiets en meneer de olifant. Verboden dieren helpen is slecht gedrag dat onze eigen beschaving ondergraaft. De sukkelaars moeten in hun eigen land worden geholpen. Maar je moet mij niet vragen om aan politiek te doen, ik ben maar een gewoon huisdier ik. Ik doe wat mij gevraagd wordt en dat is punt één: hert-sitten op Anthonyke. Punt twee: deze stroom inkomers reguleren cultiveren denonceren exploiteren zonder te belazeren.

Staf, het everzwijn, klopt op de deur.

nonkel hond Verstop jullie, snel. Anthonieke, jij blijft hier.

théo Waar moeten we naartoe?

nonkel hond Weet ik veel, verdwijn in de decor.

théo Weer? Ik heb al heel mijn leven nog niets anders gedaan ik.

Staf komt in de deuropening staan.

staf Goiedag ik kom eens kijken of alles rustig is hier.

nonkel hond Prima waf ik zorg voor het kleintje waf.

staf Dat is goed. We moeten voor mekaar zorgen. Dit is ons bos. De vijand ligt altijd op de loer. Soms ook in vriendelijke gedaanten. Samen sterk. Bescherm onze dieren, onze kleintje eerst. Wij zijn bereid. Houdt u fier, houdt u rein.

nonkel hond Dat vind ik ook heer everzwijn.

Het everzwijn blijft staan en gaat nadrukkelijk niet weg.

nonkel hond Wil u misschien binnenkomen heer everzwijn?

staf Oh maar dat is vriendelijk van u, als u aandringt dan zeg ik geen nee.

nonkel hond Euh. Waf. Euh. Iets drinken?

staf Wat hebt u zoal?

nonkel hond Goh ik ken daar niets van...

staf Komaan hond, ik heb je al genoeg zien drinken van hier, dat zilverbeekwater hier, in de kast, links, tweede schap in het midden ongeveer.

anthonyke Nonkel Hond... Jij?

nonkel hond Nee, dat zou ik nooit doen, dat is hun beste drank, daar blijf ik af!

staf Waarom? Ze hebben toch genoeg... ziet dat eens aan hier, dat is toch gene krot. Ik zou mij als ik u was niet veel zorgen maken om een slokje.

nonkel hond Zal ik u hier dan iets van inschenken?

staf Ho, als ik u daar een plezier mee kan doen dan steek ik graag een pootje uit. Hou ende trouw.

De olifant en de dolfijn verplaatsen zich zonder dat everzwijn het ziet. Al de anderen zien het wel, de dolfijn heeft water nodig dus die loopt even dwars over om zijn kop in de lavabo te steken, en nat weer terug.

staf Heerlijk zeg.

nonkel hond Weet u hoelang ze in de gevangenis zal moeten blijven?

staf Victoria schat ik om te beginnen een kleine maand. Ze is koppig. Ze wil geen advocaat want ze weigert de rechtbank te erkennen die zo'n wetten verdedigt. Pittige dame. Zeg amai dat is lekker.

nonkel hond Ze heeft een goed hart.

staf Ja maar je fatsoen behoud je niet met een goed hart alleen. Je moet ook flink en ferm kunnen zijn. Niet waar Anthonyke, hoe is dat bij jullie op school? Daar leren jullie toch ook dat we niet zomaar op eender welke manier iedereen kunnen helpen.

anthonyke Ja meneer, ze leren ons dat de regels er voor iedereen zijn, en ze leren ons ook verdraagzaam zijn.

staf Dat is heel goed jongen. We moeten dat inderdaad allemaal leren verdragen. Dat is belangrijk en niet gemakkelijk. Maar wij mogen fier zijn dat we niet zoals de radicalen zijn, die willen vreemde dieren allemaal in één keer buiten gooien! Zo hardvochtig. Wij voeren een beschaafd en ordentelijk beleid.

nonkel hond Dat is gezond verstand heer everzwijn.

staf Ik zeg altijd, met spijt in het hart, we kunnen niet voor iedereen goed doen.

nonkel hond Het is zoals papa Edelhert zegt: wie voor iedereen goed doet, doet uiteindelijk voor niemand goed.

anthonyke En wat gaat er met de giraf gebeuren?

staf Die gaat worden teruggestuurd.

anthonyke Toch niet nu direct?

staf Nee, ik ga eerst u nog eens terug sturen om dat glaasje hier bij te vullen, haha!

De hond doet het, het zwijn drinkt het in één keer leeg,

staf Amai dat is kwaliteit van bij ons.

nonkel hond En waar is de giraf nu?

staf De wettelijke procedure: eerst in gevangenis Eikelpaal, en dan wordt ze overgebracht naar de wolven, en dan als alles vlot gaat wordt die morgen al teruggestuurd. Van terugsturen gesproken: wat denk je? *wijst op z'n lege glas*

nonkel hond Alstublieft heer everzwijn.

staf Ieder juk aan spaanders! Een laatste en dan ga ik. *drinkt glaasje leeg*

Anthonyke, als je een vreemd dier ziet, niets doen, niet mee spreken, niet aanvallen, gewoon fier jezelf blijven. Je zou je serieus in de nesten kunnen werken.

Gewoon doen.

anthonyke Gewoon doen?

staf De weg vooruit. Samen zorgen.

Voor het bos, voor vooruitgang. Het kan anders. Sympathiek schot op doel:

Panenka! Schalkse ruiter: wie wordt de slimste

mens?

nonkel hond Allez vooruit dat is gemakkelijk, ik moet ze dan nog ineens

niet dood doen ook, ze zijn al dood voor ons.

staf Gij zij ne rappe gij, inderdaad, voor ons zijn die... allez. Zeg, nog nen

goeien avond allemaal tesamen, maak het ulder gezellig, niet teveel inzitten

met de mama, de mama heeft foute dingies gedaan, ze moet wat in de

gevangenis, maar ze ga zeker terugkomen. Allez, houdu saluukes.

Staf af

Théo en Nassr komen terug tevoorschijn uit

het decor.

théo Nassr, wat denk je?

nassr Ik denk eigenlijk dat zij zelf niet beseffen hoeveel pijn en schade zij veroorzaken.

théo Ik geloof zelfs dat zij oprecht zo goed mogelijk willen zorgen voor degenen van wie ze houden.

nassr Zullen we dan hier niet eens één en ander opengooien?

théo Een gevangenskooi?

nassr Dat lijkt mij wel een goed begin ja. En als we dan toch bezig zijn...
zullen we dan niet meteen ook die manier van wetten maken hier
opengooien?

théo En die manier van grenzen maken?

nassr En wie hierover allemaal mee mag spreken: opengooien?

nassr En de maten van de badkuip?

théo Opengooien!

nassr Niemand kan bevrijd worden door iemand anders.

théo En niemand kan zichzelf bevrijden.

nassr en théo Bevrijden, dat doe je samen.

*Zwierig als lindebloesem draait Beyoncé haar kop door het raam naar
binnen.*

beyoncé Koekeloe!

het tweede bedrijf

anthonyke *tegen Beyoncé* Je bent terug!

De giraf kruipt betrekkelijk omslachtig door het raam naar binnen.

beyoncé Natuurlijk, je had toch niet gedacht dat ik ga wachten tot iemand me komt bevrijden? Ook al is het niet helemaal pluis, een giraf geraakt altijd thuis.

nonkel hond Dat is hier helemaal uw thuis niet.

beyoncé Oeps! Goiedag allemaal ik ben hier niet. Ik ben hier echt niet, ik ben niet eens schetenlucht. En nu zijn de rapen helemaal gaar: ik ben nergens. Ik kan niet ergens zijn want ik ben verboden. Waar ben ik, waar ben ik? Dan blijft over: nergens. Waar ligt nergens? Toevallig ook nét... hier! En... daar! En ginderachter! Voor mij is nergens overal, dus ik ben overal 'thui ui ui s'. Ik ben nooit ergens geweest en ik kan ook nooit ergens naartoe. Supergemakkelijk. Het land waar mijn vriendinnen zijn uitgemoord: dat was nergens. Het land waar ik naartoe ben gevlucht: nergens. Dus vriendjes en vriendinnetjes: allemaal welkom in de nergenshut van tante Beyoncé!

anthonyke Ik ben zo blij je te zien.

Hij wil haar omhelzen.

beyoncé Hoor ik hier nu een gnoe pissen?

anthonyke Mag ik van je nek glijden?

beyoncé Schat, ik heb net twee dagen in de gevangenis mijn nek gedraaid als spaghetti rond een vork. Tot ik eindelijk ben ontsnapt, en nu zitten de bevers achter mij aan.

nassr De bevers?

beyoncé Samen met de wolven, dat maakt hen twee keer zo slim. En ze kunnen zich onzichtbaar maken. De kans dat ze me tot hier gevolgd zijn is groot.

nonkel hond Dus je denkt dat ze hier al kunnen zijn?

beyoncé Daar zou ik van uitgaan, ja.

théo Hey, ben je oké?

beyoncé Gaat wel.

nassr Hebben ze je wat correct behandeld?

beyoncé Volgens hun wetboek zal het wel correct geweest zijn.

nassr Wil je een glas water?

nonkel hond Het is niet aan u om haar een glas water aan te bieden. Wil je een glas water?

beyoncé Ik sterf nog liever met een keel droger dan een krater dan van jou water aan te nemen.

nonkel hond Schandalig! Heeft nu iedereen dat hier goed gehoord alstublieft! Zo wordt dus omgegaan met onze gastvrijheid! Genoteerd mevrouw de giraf!

beyoncé *tegen Nassr* Die everzwijnen hebben hard tegen mijn kuit, mijn rug en mijn hoofd getrapt. Ik kan er nog tegen. Maar ik heb de kinderen van de leguaan gezien. Die zijn er erg aan toe. Er is geen plaats hoorde ik een wolf zeggen, dus de leguaantjes zitten bij al de grote dieren. Niemand kijkt naar hen om.

anthonyke Heb je mama gezien?

beyoncé Natuurlijk. We zijn samen naar Eikelpaal gebracht. Zij werd heel goed verzorgd. Je moet niet ongerust zijn. Alhoewel.

anthonyke Alhoewel wat?

beyoncé Er is toch iets vreemd aan de hand. Toen ze ons vanmorgen het ontbijt kwamen brengen zag ik kans om de sleutels uit de pels van de bever te grissen. Zonder dat iemand het doorhad maakte ik mijn kooi open. Ik ging onmiddellijk naar Victoria in de kooi naast mij. Ik draaide ook haar deur open maar ze bleef zitten. Ik zei: kom, we zijn hier weg. Maar ze wou niet. Voor ik haar kon vragen wat er was, hoorde ik de bever al terugkomen. Ik moest maken dat ik wegkwam.

nonkel hond Prachtig. Geen beter bewijs van het nobele karakter van mevrouw het Edelhert. Zij beseft dat ze een foutje heeft begaan, en ze wil daarvoor eerlijk gestraft worden. Zij respecteert de wetten van het Hertenbos.

beyoncé Ik denk dat er iets anders aan de hand is. Ik was bijna de gang uit toen ze tussen haar tanden floot. Ik draaide me om. Ik zag hoe ze langzaam de deur van haar kooi terug tot in het slot dicht trok. We keken elkaar diep

in de ogen. Er was iets vreemds in haar blik geslopen. Een vertraging, een beslissing waarmee ze zich uit zichzelf tilde. Met haar hoof stak ze de sleutel waarmee ik haar kooi geopend had hoog de lucht in. En ze wierp de sleutel weg. Welgemikt, recht in het vergeetputje. Voorgoed verloren.

anthonyke Maar Mama!

théo Ze heeft haar sleutel in het vergeetputje gegooid?

nassr Een valstrik.

anthonyke Mama, vals? Nooit.

théo Waarom zou ze dat doen?

beyoncé Ze keek me aan met de rust van een waterlelie.

théo Ook de bevers kunnen haar niet meer bevrijden? Dus als ze uit de kooi wil, dan heeft ze een paar stevige poten nodig?

beyoncé Bijvoorbeeld ja.

nassr Ze wil je lokken opdat je haar zou komen bevrijden.

théo En dan?

nassr Dan sluiten ze jou ook op.

théo Mij? Ik ben al door hen gevangen. Mijn hele leven al ben ik opgesloten in hun blik. Ik heb herten op mijn rug laten rijden, ben door hoepels gestapt, en heb trompet gespeeld in hun circussen. Ik kan voor hen niets anders zijn dan hun schattige rare olifant. Terwijl ik op dit eigenste moment een zeevonkje ben.

beyoncé Was dat laatste, een euh, een... ben je nu uit de kast gekomen?

théo Als je wil ja, ik ben een mandarijnzacht zeevonkje geweest. En dat is ongelooflijk bevrijdend om eindelijk eens te kunnen zeggen.

beyoncé Gefeliciteerd.

théo En nu ben ik lichtinval. En nu een oude ronde steen. En nu ben ik een krijtlijn. En nu ben ik een rijp peertje. En nu ben ik een ontwakende panter. En nu wil ik dat alles niet meer voor mij alleen zijn, maar voor jullie allemaal.

beyoncé Dank je. Laat ons vertrekken. Ik weet niet hoever we geraken. Maar we moeten het doen.

théo Goed. Ik ga mee.

nonkel hond Sorry maar ik ga niet in het zicht van de wolven lopen.

beyoncé Ik begrijp dat lafaards van alle tijden zijn. En ik begrijp dat er dieren zijn wiens lafheid je helemaal niet kwalijk kan nemen: de pony. De pony en de bruine boorspons: hen past niets dan verwondering en mateloze liefde.

nonkel hond Maar ik ben een hond?

beyoncé Voilà. En het is niet eens Beyoncé die het hé gezee.

nassr Wij hebben niets te verliezen. Kom!

beyoncé Zouden jullie dat erg vinden als ik eerst die planten hier opeet? Ik ben tot alles bereid, na de maaltijd.

anthonyke En ga je dan mee?

beyoncé Bang ben ik al lang niet meer.

nassr Ik heb niet eens een broek om wat dan ook van schrik in te doen, dus ik ga zeker.

théo Beyoncé, jij kent de weg?

beyoncé Ja, maar die gaan we niet nemen. Want daar liggen de wolven zonder twijfel op de loer. We moeten door het bos.

nonkel hond Door het bos toch niet?

beyoncé Jawel, we moeten naast de paden slalommen, en van zodra we wolven horen moeten we als de vliegende bliksem terug. Hoe zit het hier met de sloten op de deur?

We zien al de hele tijd dat er een stuk muur weg is waar de olifant doorheen is gekomen, de olifant gaat ervoor staan.

nonkel hond Ik zal jullie een lunchpakket maken voor onderweg.

théo Niet nodig, ik eet de haag van de oprit nog wel op.

nonkel hond Maar alstublieft zeg! Hoe lang woon jij hier nu al en je hebt nog altijd dat gedrag? Doe normaal: hoeveel pistolets met kaas en hoeveel met hesp?

théo Hesp? Heb jij nog altijd dat gedrag? Een schel dood dier dat jaren met honderden in een donker kot zat zonder mama zonder papa en niets mag behalve het klimaat naar de vaantjes helpen om dan te worden geslacht tot beleg op uw pistolet?

anthonyke Meneer de olifant, Théo, zullen we gaan?

théo Ik kan niet wachten.

Al in het bos – decorwissel

Théo, Beyoncé, Anthonyke en Nassr lopen door het woud. Het is donker en griezelig.

théo Ik ben niet op mijn gemak.

anthonyke Mama, mama, niet bang zijn, we komen eraan.

beyoncé Als zij jou kan horen, dan de wolven ook.

nassr Deze natuur ligt zo niet in mijn natuur...

beyoncé Heb ik al gezegd dat de bezoeken in de gevangenis voor vandaag al voorbij zijn?

théo En dan?

beyoncé Dan houden de kruisspinnen de wacht.

théo We gaan ze verrassen. Iedereen slaapt, pikdonker, en dan met snelle kracht...

Er klinkt wolvengehuil vanachter een boom, Théo, Nassr en Beyoncé schreeuwen het uit. Anthonyke bokst in de lucht.

anthonyke Opflikkeren rotwolf!

théo Anthonyke, kom hier.

anthonyke Op uw grijze smoel! Patat! Waar zijn die tandjes nu? Mama, ik kom je bevrijden!

wolvengehuil

beyoncé Hier loopt het kind, het lam des onschulds, de dood tegemoet. Ik voel dat dus in mijn ondergoed.

nassr Ik heb water nodig. En veel.

beyoncé Kunnen we het niet over wateren hebben alstublieft, het is zo al erg genoeg.

wolvengehuil

nassr Die zijn vlakbij.

beyoncé En die gaan bijten.

nassr Zie ik er nog altijd uit als een fiets?

beyoncé Schatje, nee. En eerlijk: echt overtuigend heb je dat nooit gedaan.

nassr En dat zeg je me nu?

beyoncé Wat maakt het uit: de wolven bijten je toch lek.

nassr Ik wil terug.

théo Had ik geen bril? Ja, ik denk dat ik mijn bril vergeten ben...

anthonyke Niet opgeven!

théo Eén...

nassr Twee...

beyoncé Drie!

Ze grijpen Anthonyke en lopen terug.

anthonyke *spartelt in hun armen* Mama niet opgeven, we komen eraan!

In het tumult trappen ze tegen een boom, die zwiept weg en daarachter vinden ze een luidsprekertje waar wolvengehuil uit komt

beyoncé Wat is dat hier?

théo En hier is er zo nog één...

anthonyke Zie je wel!

Nassr vindt nonkel Hond achter een boom.

nassr Kijk eens aan.

théo Nonkel Hond?

nonkel hond Ik had nog een stuk chocola voor jullie lunchpakketjes,
gewoon vergeten, stom, dus ik dacht ik breng het rap...

anthonyke Geef maar.

nonkel hond Goh nu ben ik die toch precies weer ergens vergeten...

théo *grijpt hem* Wat probeer jij?

nonkel hond Ik dacht: het is veiliger als jullie de wolven horen dan gaan
jullie voorzichtiger zijn, want die bijten zonder verwittiging... ik zeg het
maar.

beyoncé En dat doe jij op eigen initiatief?

nonkel hond Ja.

beyoncé En hoeveel geven de wolven je zo om eigen initiatief te nemen?

nonkel hond Een klein tonneke hondenbrokken.

nassr Amai, eigen initiatief betaalt hier goed.

nonkel hond Ja maar je moet er wel iets voor over hebben.

nassr Wat dan zoal?

nonkel hond Je maakt er niet altijd vrienden mee.

nassr Klopt. Je kan ze zelfs verliezen.

nonkel hond Dat zou ik heel spijtig vinden.

théo Heb jij de wolven ingelicht?

nonkel hond Zo zou ik het niet stellen...

théo Hoe dan wel?

nonkel hond Ik heb het niet breed en mijn eerste zorg is mijn puppies eten geven en als hond in een hertenbos is het niet altijd zoals het eruitziet. Zelfs ik moet hier en daar iets bijverdienen en dat maakt dat een hond al eens een afweging moet maken à la is dat nu goed, is dat nu niet goed, pas op ik zeg het eerlijk het kan zijn dat ik hier niet de beste keuze gemaakt heb maar ik moet toch vragen om niet te snel te oordelen want...

anthonyke Nonkel Hond, heb jij ons nu echt verraden bij de wolven?

nonkel hond Ja.

anthonyke En waar zijn de wolven nu...

nonkel hond Allemaal in Eikelpaal. Het is al enkele nachten rumoerig in de gevangenis. Ze zeggen dat er een nieuwe stroom nieuwkomers is en de rust moet worden hersteld. Al de wolven, bevers en kruisspinnen zijn opgetrommeld. Ze hebben mij gevraagd jullie bang te maken en tegen te houden.

beyoncé Proper. Dus wij maken geen schijn van kans om Victoria te bevrijden, en jij zegt ons dat niet?

nonkel hond Ik heb het toch net gezegd.

Ik wou jullie dat echt vertellen.

théo Dat geloof ik. En ik weet ook al wat jij zo meteen echt gaat willen vertellen.

nonkel hond Och?

théo Dat jij op eigen initiatief met ons meegaat naar Eikelpaal, en jij gaat mij helpen de kleine leguaantjes bevrijden.

nonkel hond Denk je dat echt?

théo Zeker weten.

nonkel hond En ik zou jullie dat vertellen? Daar twijfel ik toch aan.

théo Ik niet.

nonkel hond Nee, het is waar, ik ook niet.

nassr Kom, we gaan voort! De weg is nog lang.

de grens Goeiedag dames en heren ik kom het hier even stilleggen.

théo Zeg, zal het gaan, wij hebben hier net eindelijk beweging in gekregen.

de grens Allemaal goed en wel, hier kom je niet langs.

nassr Wij gaan kooien opengooien. Uit de weg.

de grens Dat is dus onmogelijk.

théo Helemaal niet, kijk. *duwt*

de grens Ook al duw je mij weg, je kan toch niet door. Want ik ben de grens.

théo Jij? Een grens?

de grens Dé Grens.

beyoncé Dat heb jij toch helemaal niet te zeggen?

de grens Toch wel, ik ben door de mens gestuurd om jullie de grens te wijzen.

Hier ben ik.

beyoncé Door de mens gestuurd? Idioot.

Jij gelooft dat?

de grens Je ogen zullen opengaan. Wacht maar.

nassr Wachten? Op de mens? De mens, de mens... de mens bestaat niet.

Heeft er ooit al iemand de mens zelf gezien? Ook al doen wij nog altijd heel de tijd alsof de mens bestaat, voor ééns en voor altijd, beste dieren: de mens bestaat helemaal niet. Wij zijn op onszelf aangewezen. De mens is een verzinsel van de dieren. Omdat we graag dromen, of omdat we bang zijn, omdat we macht willen hebben om over een ander dier te kunnen heersen.

de grens Ik sta in rechte contact met de mens. De mens heeft mij gezegd: hier is de grens.

nassr Maar wanneer zullen wij ons eindelijk eens bevrijden van het waanbeeld mens?

anthonyke Ik heb nog nooit de mens zelf gezien, maar ik heb hem wel al ervaren.

de grens En hoe voelt dat?

anthonyke Helemaal vervuld, vol macht en kracht.

théo Ik heb de mens ook al ervaren en ik was doodsbang. Ik weet niet zeker dat het een mens was. Het zou ook gewoon die rare otter van hiernaast

geweest kunnen zijn. Wat die zich allemaal permitteert, die denkt echt dat hij mens is.

nassr Jij kan wel zeggen dat jij een grens bent door de mens gezonden, maar wij geloven hier helemaal niet in de mens. Wij beslissen voor onszelf, dus ik ga u eventjes verleggen.

de grens Aaaaaw. De mens zal uw straffen!

beyoncé Sorry, geen tijd voor. Wij zijn in volle actie.

De Grens wordt door iedereen genegeerd, waardoor hij ook instant oplost en verdwijnt.

nassr Een beek! Ik heb een beek gevonden! Tralalalie plons.

beyoncé Sssjjjt.

nassr Sorry maar ik kan niet zonder.

Oh koele stroom, kletterklater lekker water!

anthonyke Wat gebeurt daar?

nassr Liggen! Iedereen liggen.

Iedereen ligt stil en kijkt.

nonkel hond *fluistert* Wat is er?

anthonyke De wolven.

nassr Ze zijn met veel. Ze drijven bavianen voort, en trekken kanaries aan kettingen mee, en kangoeroes, en otters... zoveel...

anthonyke Daar, dat is papa! Papa!

nassr Sssjjjt. Is dat je papa? Dat edelhert naast de wolven?

anthonyke Natuurlijk...

nassr Amai, hij is duidelijk de OpperPasopper. Zelfs geen wolf doet iets zonder zijn goedkeurend oog.

anthonyke Papa...!

beyoncé Sssjjjt!

nassr Wie weet wat gaan ze doen als ze ons hier vinden.

théo Ik stel voor dat we door de beek hier lopen. Laag, gecamoufleerd, met onze hoofden onder de randen van de oevers. Voorzichtig voort in de richting van Eikelpaal.

nassr Ik kan voorop zwemmen om te kijken of de kust veilig is.

beyoncé Strak plan. Kan ik mij hier ergens omkleden? Ik zou graag mijn bikini aandoen. Oké dan, zonder bikini.

nonkel hond Jullie hebben er geen idee van hoe gevaarlijk deze situatie is. Hier in het bos moet je echt niet proberen iets gemeenschappelijks te doen. Dat is meteen verdacht. Hier is iedereen gewoon normaal alleen op zichzelf aangewezen.

théo Maar dankzij jouw hulp riskeren we het.

nonkel hond Waf.

allen in de rivier

beyoncé Wie had dat gedacht: wij samen in de rivier.

nassr Ken je dat verhaal van die ezel?

théo Welke ezel?

nassr Hij was geen ezel.

théo Waarom vraag je dan of ik dat verhaal van de ezel ken?

nassr Omdat je dat verhaal niet kan kennen.

théo Wat heb je daar nu aan?

nassr Omdat wij hier iets nieuw aan het beginnen zijn, en alles begint bij wat je niet kan kennen.

théo Wacht, wij zijn toch gewoon deze tocht begonnen om...

nassr Om wat?

théo Omdat hier zoveel niet juist is.

nassr Niet juist? Wat is dat 'niet juist'? En wat is er dan 'wel juist'?

théo Als al de dingetjes rechtvaardig zijn voor iedereen, dan is dat juist.

nassr En waarom moeten al de dingetjes rechtvaardig zijn voor iedereen?

théo Dat is toch logisch.

nassr Waarom?

théo Iets wat beter is, is toch te verkiezen boven iets wat slechter is?

nassr Waarom?

théo Omdat iedereen toch meer van het betere wil, en minder van het slechtere.

nassr Waarom? Hoe komt dat? Op grond waarvan zeg je dat iets goed is en iets anders slecht is? Wie beslist daarover?

théo Hoe meer het gelukkig maakt, hoe beter.

nassr Geluk? Het hertenbos voor de herten, dat maakt de herten gelukkig.

Dus als wij dolfinnen wegblijven, ook al wordt elders smeervet van ons gemaakt, dan zijn de herten hier gelukkig?

théo Nee. Dat is niet goed.

nassr Wat is dan wel goed?

théo Dat ligt moeilijk.

nassr Dat ligt hier, we doorwaden het, en we kennen het niet. Alles begint bij wat we niet kennen. Dat is het verhaal van de ezel die we niet kunnen kennen. Die ezel draagt al onze last. Dankzij deze ezel kunnen wij voort en verder.

théo Maak je het nu niet veel te moeilijk? Je weet toch best wel, diep in je buik, dankzij al de verhalen die we al eeuwen mekaar vertellen, waarom iets goed is en iets anders slecht is.

nassr Waarom dan?

théo Omwille van het verhaal van de ezel die we niet kennen.

nassr Perfect. Je kent het verhaal van de ezel die we niet kunnen kennen. Nu kunnen we beginnen.

beyoncé We zijn er.

théo Is dat Eikelpaal?

nassr Zo veel groter dan ik dacht?

beyoncé Het is nog donker. Binnen een uur komt de zon op.

nonkel hond En allicht zijn de wakers van de nacht moe, ze worden straks afgelost, dit zou wel eens het uur kunnen zijn waarop ze indutten.

théo We hebben geen tijd te verliezen.

nonkel hond Victoria zit in de blok links.

De bevers doen om de drie minuten een toer. Hun zoeklicht draait iedere 45 seconden. Er zijn automatische camera's die iedere vreemde beweging

signaleren. Ik schat de kans om ongemerkt binnen te geraken op nul-komma-onbestaand-onmogelijk-zijdezot-maken-dagewegkomt-is-het-enige-wat-nog-kan.

théo Goed. Dank voor je uiteenzetting. Nonkel Hond, jij gaat als eerste de blok links binnen. Beyoncé, jij kruipt hier in de boom en houdt alles in het oog. Nassr en ik gaan onze poetsdiensten aanbieden.

nassr Poetsdienst?

théo Wij gaan hen helpen opkuisen.

anthonyke En ik?

théo Jij loopt naar het midden van het veld, en gaat om hulp schreeuwen. Je roept dat een flamingo je aanvalt, en je vraagt om hulp van de wolven. Je bent een hertenjong, je gaat alle harten breken. Duidelijk voor iedereen?

nonkel hond Duidelijk wel, maar onmogelijk.

théo Gaan waar geen weg meer is, spreken waar geen woord meer is...

Anthonyke loopt naar voor

anthonyke Heelp, er zit een vreemde flamingo achter mij aan! Heelp!

stemmen ...waar, wat is er? Het is een hertenjong!

...zo schattig...

...BimbamBambi, ben jij het?...

anthonyke De flamingo pikt. Hij wil me overvallen, en hij is slechte dinges van plan...

stemmen Slechte dinges? Oh nee, toch geen slechte dinges met een hertenjong?

anthonyke Jawel! Kom mij helpen, bescherm me!

stemmen We komen eraan, houd vol lief hertenjonkje, houd vol!

théo Oké, nonkel Hond, nu is het aan jou. Doorlopen tot in de gang, recht naar Victoria.

Nonkel Hond vertrekt.

théo Nassr, neem nog een laatste frisse duik, want het is onze beurt.

Théo zuigt de beek leeg in z'n slurf. Nassr loopt naar voor, waggelt parmantig, zingt iets à la Italiaanse opera, Théo volgt en spuit hem helemaal nat.

stemmen Wat is daar aan de hand? Zie! Zie: een olifant en een dolfijn!

nassr Voor al uw kuiswerk groot en klein, kan je bij mij en Théo zijn.

théo Smerigheid, vuiligheid snak je naar iets rein? Het is bij dolfijn en mij dat je moet zijn.

stemmen Kunnen jullie gevangenissen uitkuisen?

nassr Natuurlijk kunnen wij dat!

stemmen Hier klopt iets niet?

théo Maar hoeveel betalen jullie?

stemmen Oef, toch wel, het is in orde, ik dacht efkes dat kan niet, dat zijn er geen van ons...

théo Wij zijn flexibele jonge ondernemers!

stemmen Ze zijn aangepast, we kunnen ze een kans geven.

nassr Wij zullen de kansen die jullie ons geven met alle vinnen grijpen!

Dankbaar dat we

zijn!

théo Geef ons werk en jullie kunnen tegen iedereen zeggen hoe goed jullie omgaan met dieren die niet uit het Hertenbos komen!

stemmen Hoeveel vragen jullie?

nassr Wij doen een promotiecampagne.

théo Honderd cellen voor de prijs van tien.

stemmen Toch interessant voorstel dat die mannen hier doen. Sjiek zeg.

nassr Wij bieden een innovatieve yes-factor. Value-building met
groei-potentieel en feel-good vibe.

stemmen Kom maar af mannen, je mag in Blok C beginnen!

nassr Actie!

Oproer. Tumult. Slagen en verwondingen.

*Lepe truken. Geweld. Instortingen. Zons-
verduisteringen.*

théo Kom mijn leguaantjes! Leg jullie achter mijn oor en houd jullie goed vast, het gaat hier stuiven...

nassr Lopen vrienden, lopen!

De deuren staan open!

stemmen ...gottegevermiljaar alle vreemde dieren gaan lopen!

...we zijn ze kwijt!

...houd ze tegen pummel!

...de hele gevangenis loopt leeg!

...wij gaan onze job zo kwijt zijn

...amai die gaan kwaad zijn op ons!

...t'is echt, t'is echt, geen dier meer in een kooi!

...jawel, hier!

...hier, één... nog één kooi

...met één dier...

Alles en iedereen ligt plat. Alleen in het midden van het veld staat een kooi.

Daarin Victoria, mama Edelhert.

victoria Nee. Ik kom er niet uit.

het derde bedrijf

De kooi staat in het midden, al de dieren liggen op hun buik naar de kooi gericht.

anthonyke Mama!

victoria Mijn liefje, wat ben ik blij je te zien. Je moet niet bang zijn. Ik stel het goed.

anthonyke We komen je bevrijden.

victoria Dank je lieve schat. Maar dat zal niet gaan. Ik heb de sleutel weggegooid.

anthonyke En ik heb zeven bevers een blauw oog verkocht! Mama: ik kom de deur opendoen!

victoria Het is niet zo dat als die kooi hier opengaat ik bevrijd zal zijn.

beyoncé Ik wil je solo niet verstoren, maar ik kan van hier zien dat een smalneusaap haar tutterfrut in het slot heeft gestoken, dus er zijn er hier nog die liever hebben dat jij in je kooi blijft.

victoria Dat weet ik, en ik denk dat ik dat voor het eerst begrijp. Van mijn bevrijding kan geen sprake zijn zolang niet iedereen hier samen bereid is over alles opnieuw te beraadslagen en te onderhandelen. Ik kom hier pas uit zodra iedereen met mij op gelijke poot staat.

théo Victoria, de poten onder het bureau van jouw man, waaraan hij de brieven ondertekent die andere dieren het bos uitstuurt, die zijn gemaakt van de slagstanden van mijn grootouders, door jullie uitgebuit, afgeslacht en verkocht. De grond waarop jullie staan om mij te zeggen wat jullie willen, is aangelegd door mijn voorvaderen, door mijn broers en zussen, met bloed, zweet en tranen uit onze streken. Ik wil graag met jouw op gelijke poot staan, maar daarvoor zullen we eerst samen de grond onder onze voeten opnieuw moeten benoemen.

victoria Vanaf nu wàs dit Het Hertenbos. Laat ons beginnen met dit bos samen een nieuwe naam te geven.

beyoncé Goed idee! Het Niemand-nog-de-klos-bos.

nassr Het Los-het-bos-in-bos.

beyoncé Het Zo-stralend-als-mijn-lipgloss-bos.

victoria Niet alleen jullie. Allemaal.

beyoncé Dank je. Ik heb al heel veel mijn nek uitgestoken, al heel ver, en al heel lang. Als we willen dat er echt iets verandert, dan mogen anderen nu ook eens hun nek uitsteken.

nonkel hond Goh, ik heb echt een klein nekske ik.

théo En er zit een halsband rond.

beyoncé Zeg, lekkere mopshond van niemands dromen, zal ik die niet eens uitdoen voor u?

nonkel hond Kunnen we het een beetje proper houden? Ik ga hier niet zomaar voor Mier en dier zonder halsband rondlopen.

victoria Ik heb gezien wat jij gedaan hebt Beyoncé. Ik ben nooit eerder iemand tegengekomen die zo elegant, zo krachtig en zo dapper haar nek uitsteekt als jij. Ik kan je daar niet langer alleen in laten. Je hebt me laten zien wat jij ziet. Ik kan niet meer doen alsof ik het niet gezien heb.

théo Bedoel je dat je het niet meer aan ons alleen overlaat om ons te verzetten?

victoria Precies, we doen het samen.

nassr Zullen wij dan hier, nu, samen een hele nieuwe sterrenhemel afspreken?

victoria Graag. Zonder dat we dat aan deze of gene alleen overlaten.

beyoncé Mevrouw het Edelhert, u bent alleen maar opgesloten omdat u mij geholpen hebt. U verdient het om ook vrij te zijn.

victoria Er is meer nodig om mij te bevrijden dan een stuk ijzer dat opendraait.

Ik stel voor dat iedereen hier verzamelt. Al de dieren die ontsnapt zijn, én de bevers, én de wolven, én de kruisspinnen: kom maar af.

théo Victoria, ik garandeer je: zo krijg je de schapen pas echt aan het schijten.

victoria Laat ze maar schijten. Ook dat is bevrijdend. Het is dat ze moeten.

Waar zijn de andere dieren?

Kom tevoorschijn! 1, 2, 3 bedot!

We hebben jullie allemaal allang gezien!

Wolven! Jullie ook! Laat u nu toch eens voor één keer zien!

staf Mevrouw, ik stel voor dat ik spreek namens de wolven. Ze hebben enkele dringende zaken te doen en...

victoria ...en ze sturen hun everzwijn?

staf Ik behoor niet tot hen natuurlijk, ik ben nog altijd van de zwijnen zelf, maar ik vertegenwoordig hen.

victoria Kan je mij zeggen waarom ze zich niet willen laten zien?

staf Ik zal het terstond even vragen. TERMIETEN! Excuseer voor deze stemverheffing maar ik heb dringend een termietenlijn nodig en de termieten van tegenwoordig die gaan nog liever staken dan... hier zijn ze al, ziet u, *bukt zich, zijn lippen zo goed als tegen de grond*

GRVVVRRRRGRRRVVRRR gr gr TRRR TRRR. Oké. De wolven laten weten dat ze zich helaas verontschuldigen.

victoria De wolven hebben mij gevangen gezet. En ik ga hier niet uit deze kooi weg, vooraleer zij die mij hebben opgesloten, mij ook uit eigen overtuiging vrijlaten.

staf Zal ik hen dat alvast laten weten?

victoria En voeg eraan toe dat we daarna allemaal samen beslissen hoe onze vrijheid eruit zal zien. Samen, ook met de termieten.

staf Ook met de termieten?

victoria Zij ook, ja.

staf *bukt zich* KRFFRRKRRFFYYYRRTRTRTR gr gr TRRR TRRR. De termieten zeggen dat ze mijn boodschap niet meer naar de wolven willen brengen en dat ze nu al meteen hier willen blijven en meespreken.

victoria Goed.

staf Mevrouw, termieten mogen helemaal niet spreken, zij moeten alleen onze boodschappen overbrengen.

victoria Wetten komen en gaan.

nonkel hond Ik begrijp wat u wil zeggen mevrouw, en ik wil eraan toevoegen mevrouw: op mij kunt u rekenen. Onvoorwaardelijk zal ik u trouw zijn. Gedaan met de valse meesters, u zal ik gehoorzamen.

victoria Wat een hondenleven. Luister eens hier nonkel Hond: u zou mij een groot plezier doen mij helemaal niet te gehoorzamen.

nonkel hond Dat zal ik doen mevrouw.

victoria Nee dat zult u niet! Denk nu toch eens zelf na sukkel. Hoeveel dieren zijn hier aanwezig? Pas wanneer wij allemaal samen rond de riviersteen zitten om zelf onze wetten te maken, pas wanneer in de schors van de oudste beuk onze eerste nieuwe regel van ons bos wordt gekrast, en pas wanneer de nieuwe afspraken door de roodborstjes en de kakatoes door het hele bos worden gekwinkelierd, dan pas kom ik eruit. En daarvoor moeten wij allemaal samen zijn. Ik neem aan dat er een vijfhonderd-tal dieren hier aanwezig zijn?

nassr Er breekt iets aan, er breekt iets open...

victoria ...maar nog niet mijn kooi.

staf Mevrouw Het Edelhert, delen is heel mooi en het hoort tot de cultuur van het Hertebos, maar verplicht worden te delen, is dat niet een ander woord voor diefstal?

anthonyke Mama, hebben we nu genoeg gesproken? Kom je er nu uit en gaan we naar huis?

victoria Wat is een huis waar de helft van de bewoners niet eens mogen zijn?

Misschien is dit je thuis?

Misschien is er geen andere thuis dan dit, deze plaats, hier, nu, waar wij samen gaan onderhandelen?

Lief kind. Zullen we beginnen?

Kunnen we allemaal de rol die we tot hier toe in het bos hadden neerleggen?

Onze geschiedenis nemen we mee, onze rol leggen we neer.

En zullen we beginnen spreken?

Beraadslagen? Onderhandelen?

Over de eerste dingen: wie mag rusten en wie mag werken?

Wie mag zorgen en wie mag riskeren?

Wie mag wonen, wie mag reizen?

Wie mag maken, wie mag gebruiken?

Wie mag beslissen en over wie mag worden beslist?

Wie mag beschermen en wie mag worden beschermd?

...

beyoncé Laten we eraan beginnen. Ik wil dat iedereen hier een stem heeft.

nonkel hond Ik wist niet dat ik het zo spannend zou vinden.

nassr Kennen jullie dat verhaal van de ezel die niemand kent?

victoria Nee?

théo Goed. Dat is een ezel die je niet kan kennen. Het is dankzij die ezel die niemand kent dat je door kan gaan, dwars door een wonde als dit. Dat lastdier trekt je erdoorheen, ongekend, onbemind.

staf Dat snap ik niet. Maar ik zie de eindeloos begrijpende ogen van de ezel voor me.

nassr Ongekend, onbemind. En toch ga je door.

beyoncé We moeten praten. En we moeten praten terwijl we weten dat we mekaar pijn gaan doen, en toch moeten we praten. Want niet praten maakt van hart en Hertenbos een moordput.

victoria Ik blijf hier in mijn kooi zolang niet iedereen mee aanschuift...

nassr Dan zou ik heel graag willen onderhandelen dat Théo en ik ook in de vijver mogen.

victoria Wie heeft er iets tegen dat olifanten en dolfijnen in de vijver mogen?

staf Van mij mogen Théo en Nassr hier zeker en vast eens in de vijver, maar toch niet alle olifanten en alle dolfijnen altijd?

victoria Waarom niet?

staf Die is daar niet voor gemaakt.

théo Kunnen we niet afspreken dat het gebruik van de vijver en de beek eerlijk verdeeld wordt onder iedereen, en voor zolang de vijver het aankan?

staf Daar kan ik me helemaal in vinden.

victoria Goed, dat is al één punt overeengekomen.

nonkel hond *tegen Staf* Je weet dat dat betekent dat als jij alleen wil vissen...

je dan geen wilde dieren meer uit de vijver mag wegjagen...

staf Is dat echt?

victoria Dat is echt zo, ja.

staf Goh, dat vind ik wel wat grof. Dan gaat er een hele mooie traditie

verloren. In het kalme water vissen, verwijlen bij wat poëzie,

ik heb de witte waterlelie lief,

daar zij zo blank is, rijzend

uit donkerkoele vijvergrond

...zo'n mooi gedicht. Zo'n mooie traditie...

victoria Er zullen er nog sneuvelen. Maar een andere traditie wordt hersteld.

staf Welke dan?

victoria De traditie van het altijd opnieuw beginnen.

staf Hoe ziet die eruit?

victoria Traditioneel moet je die altijd opnieuw uitvinden.

staf Dus er is geen handleiding?

victoria Nee, hier stopt het script, vanaf hier is het aan ons.

nonkel hond Riskant.

nassr Twijfelachtig.

théo Maar we zijn niet alleen.

victoria En het is al gebeurd voor ons, en na ons zal het opnieuw gebeuren.

beyoncé Dat klinkt helaas als een prachtig en onmogelijk plan.

nassr Ik denk eerder dat het een helaas prachtig en onmogelijk plan is te
doen alsof we zonder dit plan voort kunnen.

théo Laat ons eraan beginnen.

beyoncé Wie neemt het woord?

magda de mossel Goeiendag ik ben Magda de Mossel. Ik weet dat ik hier
niets te zoeken heb, ik kan niet eens zoeken want ik heb geen ogen. Maar ik
zou heel graag meedoen. Magda?

De bevrijding van het edelhert ging bij hetpaleis in première op 12 maart 2020 in Antwerpen

Spel Marjan De Schutter
 Farbod Fathinejad
 Maya Mertens
 Karlijn Sileghem
 Jeroen Van der Ven

Co-regie Thomas Bellinck,
 Khalid Koujili El Yakoubi

Spel- en bewegingscoach
 Ahilan Ratnamohan

Vormgeving Stef Stessel

Kostuum Rachid Laachir

Dramaturgie Rosine Mbakam

www.hetpaleis.be

robinbrussels.be

Pieter De Buysser (1972) is schrijver, film- en theatermaker. Hij studeerde filosofie in Antwerpen en Parijs. Zijn theaterwerk is een regelmatige gast op internationale festivals en geniet kritische bijval in binnen- en buitenland. Hij publiceerde een roman, theater, essays en scenario's. Hij schrijft, speelt en regisseert theater en film.

www.pieterdebuysser.com

Toneelwerk

Tomorrow brought us rain – 2020

*De bevrijding van het edelhert** – 2019

*De lokvogel** – 2019

*Het puntje van de tong** – 2017

The Afterparty – 2017

De zonder zon zon – 2016

Immerwahr – 2015

*Landschap met springwegen** – 2014

Bookburning, een verstopte geschiedenis – 2012

De ongelooflijke veranderingen van meneer Afzal
– 2012

*Metselvariaties voor beginners** – 2010

*Nachtevening** – 2009

An anthology of optimism – 2009

De Judaspassie – 2009

Isaac and all the things he doesn't understand – 2008

Dood en ontwaken in Circus Ngemak – 2008

*De Belofte** – 2007

*De vuurweg** – 2006

Glanzen – 2006

Robinson, de vrouw en de neger – 2006
Condor Unlimited – 2004
*Het groeien van de bomen** – 2004
*Eekhoornbrood** – 2004
Stranden – 2003
Het onthaal van Ismael Stamp – 2003
Aangesproken, de as en de boter – 2003
O Artaud, Joyce en de houtworm – 2002
*Nachtzon** – 2002
De vader en het hert – 2001
Lotus Drive, Vlaams Drama – 2001
*Het Litteken Lip** – 2000
Een kleine doortocht buiten verdenking – 2000
De maten van het mogelijke – 1999
De Zoete Kaan. Een toneelgedicht in een vorig en voorlopig bedrijf – 1998

* Teksten verschenen bij De Nieuwe Toneelbibliotheek